



NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

V. legegintzaldia

Iruña, 2002ko abuztuaren 8a

78 ZK.

A U R K I B I D E A

B SAILA:

Foru lege proposamenak:

—Foru Lege proposamena, Nafarroako kultur ondareari buruzkoa, Batasuna Parlamentuko Taldeak aurkeztua (2. or.).

C SAILA:

Planak, komunikazioak eta programak:

—2001-2004 Etxebizitza Plana. Lurraldearen Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumen Batzordearen onespena (22. or.).

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Foru Lege proposamena, Nafarroako kultur ondareari buruzkoa

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2002ko ekainaren 10ean egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.b) artikulua aitortzen dion legegintzarako ekimena erabiliz, Batasuna Parlamentuko Taldeak Nafarroako kultur ondareari buruzko Foru Lege proposamena aurkeztu du.

Hori horrela, Biltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

1.- Nafarroako kultur ondareari buruzko Foru Lege proposamena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

2.- Foru Lege proposamen hori Nafarroako Gobernura igortzea, Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritako ondorioetarako.

Iruñean, 2002ko ekainaren 12an

Lehendakaria: José Luis Castejón Garrués

Foru Lege proposamena, Nafarroako kultur ondareari buruzkoa

Kultur ondarea kolektibitate baten ibilbide historikoaren eta nortasunaren lekukotasun funtsezkoenetako bat da. Hura osatzen duten ondasunak nafar guztien herentzia dira, bai eta nafarrek kultura unibertsalari eginiko ekarpen historikoaren lekukotasun behinena ere. Ondare historiko artistikoa babestu, kontserbatu, handitu, ikertu eta haren zabalkundea egitea botere publikoen betebeharr nagusietako bat da. Nafarroak, Nafarroako Foru Eraentza Birrezarri eta Hobetzeari buruzko 13/1982 Lege Organikoaren 44. artikuluari jarraituz, eskumen osoa du gai honetan.

Nafarroako kultur ondarearen kontzeptuak, lege honetan egiten diren aipamenetan, higigarrien ondarea, higiezinen ondarea eta ondare ez-

materiala -titularitate publiko zein pribatukoak-, eta herri kulturaren eta usadiozkoaren adierazpenak hartzen ditu bere baitan.

Legeak aurreikusten dituen babes mailak hiru dira, komunak ondasun guztientzat —higigarriak, higiezinak eta ez-materialak—: Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak, ondasun katalogatuak eta 1. artikulua kultur ondaretzat hartzen duenaren kontzeptu zabal hori osatzen duten gainerako ondasunak.

Legeak halaber kultur ondareko ondasunen beste babes esparru bat aurreikusten du: ondasun katalogatuak, kultur ondareko garrantzi txikiagoko ondasunak, zeinen babes eta kontrolerako tresnak gehien bat udalen esku dauden. Figura horri toki intereseko kultur ondasunen izen eman zaio. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higieziinei dagokienez, legeak babes eredu desberdinak arautzen ditu, ondasunaren tipologiaren arabera. Toki intereseko ondasun higiezinak, berriz, lege honen esparruan katalogatuak izateko aukeraz gain, hirigintzaren arloko legeriak horiek babesteko araututako tresnak ere aipatzen dira. Ondasun higigarriei dagokienez, horien gaineko araubide berariazkoak merkataritzaren kontrolari ematen dio arreta handiena. Legeak badu halaber ondare arkeologikoaren gaineko arautze osagarri bat, berrikuntza nabarmen bat dakarrena, babes arkeologikoko guneak sortzea, alegia.

Bestalde, legean garrantzi handia hartzen duen beste alderdi bat "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren sorrera da, ondarearekin zerikusia duten gai guztietan organo dinamizatzaile, fiskalizatzaile eta berme emailea izateko, legeak ezarritako xedeak erdiestearren.

Aldi berean, legeak arautu eta ezarritako xedek ez dira babestera mugatzen, sustapen eta zabalkunde neurriak ere aurreikusten baititu, horien artean garrantzi bereziko hauenek: Nafarroako Foru Komunitateko administrazioaren esparruan kulturarako ehuneko bata deritzona ezartzea, Nafarroako kultur ondarearen inbenta-

ria sortzea eta monumentuen kudeaketari begira jarritako aginduak, jendearen bisitetarako erraztasunak emateko helburuarekin. Horrela, kultur ondarea babestu eta zaharberritzeko helburuetan gelditu beharrean, legearen asmoa zabalkundearen dinamizatzea da, horixe izaki aipatutako xedek lortzen joateak ekarriko duen ondorio logikoa.

Azkenik, legeak zehapen araubidea arautzen du, arau-haustea eta zehapenak sailkatuta eta horiek ezartzeko eskumena duten organoak zein diren zehazturik; horiekin batera, kautelazko neurriak eta neurri osagarriak ere ezartzen ditu.

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

1. artikulua. Xedea.

1. Lege honen xedea da Nafarroako kultur ondarearen alde egin, hura aberastu, babestu, kontserbatu, ikertu, zabaltu eta sustatzea. Lege honen aplikazio esparrua Nafarroako Foru Komunitatearen lurraldea da.

2. Nafarroako kultur ondarea Nafarroako historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten ondasun higiezin eta higigarri guztiek osatzen dute, haien balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, paleontologiko, etnologiko, dokumental, bibliografiko, zientifiko edo tekniko dela-eta babesa eta defentsa berezia merezi dutenak, herritarrak horietaz gozatzea eta hurrengo belaunaldien eskuetan ahal den egoerarik onenean geldituko direla ziurtatzeko xedearekin.

3. Orobat, Nafarroako herri kultura eta usadiozkoa osatzen duten ondasun ez-materialak eta haren hizkuntza berezitasunak ere Nafarroako kultur ondarearen parte dira.

2. artikulua. Kanpora begira jartzea

Nafarroako Gobernuak Nafarroako kultur ondarearen kanpoko zabalkundearen eta kultur trukeak sustatuko ditu. Halaber, itunak edo hitzarmenak izenpetzea bultzatuko du.

3. artikulua. Administrazio publikoen arteko lankidetzak

1. Nafarroako Gobernuak eta udalak, zein bere eskumenez baliatuz, Nafarroako kultur ondare publikoaren eta pribatuaren integritateaz arduratuko dira, bai eta ondare hori babestu, kontserbatu, gehitu, zabaltu eta sustatzeaz ere, eta gizartearen parte hartzea bultzatuko, eta horretarako behar dituzten giza eta gauza baliabideak hartuko dituzte.

2. Administrazio publikoak lankidetzan arituko dira bakoitzaren eskumenak lege honen esparruan ahal den modurik onenean erabiltzeko.

3. Udalek kultur ondarearen parte diren ondasunen arrisku egoera ororen berri emanen diote berehala "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari, eta horrek Nafarroako Gobernuari jakinaraziko dio.

4. Nafarroako Gobernuak "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari eta udalei jakinaraziko dizkie lege hau aplikatzeko gauzatzen dituen jarduketak.

4. artikulua. Eliza Katolikoarekin lankidetzan aritzea

1. Eliza Katolikoak, Nafarroako kultur ondarearen zati handi baten titular den aldetik, ondare horren babesaz, kontserbazioaz eta zabalkundeaz arduratuko da eta xede horrekin arituko da lankidetzan Nafarroako administrazio publikoekin.

2. Nafarroako Gobernuak, "Vianako printzea" Kultur Ondarearen Zentroa eta Eliza Katolikoa kide izanen dituen batzorde mistoak ezarriko du erakunde horien arteko lankidetzak eta koordinazio esparrua, eta horien jarraipena egingen du.

3. Erregelamenduz ezarriko da, bidezkoa baldin bada, toki administrazioarekiko lankidetzak.

5. artikulua. Partikularren laguntza

1. Pertsona fisiko eta juridiko guztiek dute zilegitasuna Nafarroako administrazio publikoari eskatzeko kultur ondarearen gaineko legeria bete dadin. Auzitegietan errekurtsoak paratzeko zilegitasuna indardun arauak erregulatuko dute.

2. Edozein pertsonak jakinez gero kultur ondarearen zati den ondasun bat arriskuan edo hondaturik edo hondatzeko zorian dagoela, horren berri emanen dio berehalakoan dagokion toki administrazioari edo "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari.

LEHENDABIZIKO TITULUA **Kultur ondarearen babes mailak**

LEHEN KAPITULUA **Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak**

6. artikulua. Definizioa eta sailkapena

1. Kultur ondarearen ondasun nabarmenenak, higiezinak zein higigarriak, Foru Komunitatearen interesekoak direla deklaratu da.

2. Hauxe da ondasun higiezinaren sailkapena:

a) Monumentu historikoa: gizakiek sortutako eraikuntza edo bestelako obra materiala, unitate berezia osatzen duena.

b) Multzo historikoa: ondasun higiezinaren batueta, jarraitua zein sakabanatua, unitate koherente eta mugatzeko modukoa, berezko entitatearekin, osatzen duena, ondasunetatik bakoitzak berebiziko baliorik ez badu ere.

c) Lorategi historikoa: Gune mugatua, gizakiak naturaren elementuak antolatuz sortua, eta fabrikako osagaiak ere izan ditzakeena.

d) Kokagune historikoa: »Alderdi naturala, non biltzen diren ondasun higiezin batzuk, arrazoi historiko edo kulturalak direla-eta iraganeko gertaerekin edo oroitzapenekin loturiko unitate koherentea osatzen dutenak edo balio historiko edo tekniko dituzten gizakien lanak gordetzen dituztenak.

e) Interes etnologikoko eremua: Aztarna multzoa, paisaia naturalaren gaineko esku-hartzeak, eraikinak eta instalazioak barne har ditzakeena, eta barrenean Nafarroako ondare etnologikoa osatzen duten elementuak dituztenak.

f) Eremu arkeologikoa: Gizakien esku-hartzearen aztarnak dituen tokia, sakon aztertzeko modu bakarra metodologia arkeologikoa erabiltzea denean. a), b), c), d) eta e) letrek definituriko kultur ondasun higiezinak aztarnak badituzte lur azpian eta horiek aztertzeko modu bakarra arkeologia bada, eremu arkeologikoaren izaera ere izanen dute.

g) Eremu paleontologikoa: Unitate koherente eta berezko entitatea osatzen duten aztarna fosilduak dituen tokia, bakoitzak bere aldetik berebiziko baliorik ez badu ere.

3. Ondasun higigarriak Foru Komunitatearen interesekoak direla bereizirik edo bilduma gisa deklaratu daiteke.

7. artikulua. Deklaraziorako prozedura

1. Kultur ondasun bat Foru Komunitatearen interesekoa dela deklaratzeko beharrezkoa da espediente bat irekitzea aldez aurretik, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak bere kabuz edo edozein administrazio publikok edo pertsona fisiko edo juridikok eskaturik. Espedienterik ez irekitzeko erabakiak arrazoituak izan beharko dira.

2. 1. idatz-zatian aipatutako espedientearen instrukzioan entzutea eman beharko zaie interesatuei. Espedientearen ondasun higiezinaren ingurukoa denean entzutea eman beharko zaio, halaber, dagokion udalari, eta jendaurreko epea ireki beharko da.

3. 1. espedienteak aipatzen duen espedientearen kasuan kasuko ondasunari buruzko txosten historikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak eta artistikoak edukiko ditu, dokumentazio grafiko osotzarekin eta kontserbazio egoerari buruzko txosten zehatz batekin batera.

8. artikulua. Espedientea jakinaraztea eta argitaratzea eta haren ondorioak

1. Kultur ondasun bat Foru Komunitatearen interesekoa dela deklaratzeko espediente irekitzen denean, horren berri emanen zaie interesatuei eta ondasuna kokaturik dagoen herrietako udalei. Horrez gain, espediente irekitzeko erabakia Nafarroako Aldizkari Ofizialean emanen da argitara, eragina jakinarazten denetik bertatik izanen badu ere.

2. 1. idatz-zatiak aipatutako espediente irekitzeak berarekin dakar berehalakoan eta behin-behinekoz aplikatzea Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunaren deklarazioa jaso duten ondasunetarako ezarritako babes araubidea.

3. Ondasun higiezinaren kasuan, 1. idatz-zatiak aipatzen duen espediente irekitzeak berarekin dakar, udalari jakinarazten zaion unetik aitzina, ukituriko eremuan lur zatiketa, eraikitze edo eraisteko udal lizentzien tramitazioa etetea, bai eta ordura arte emandako lizentzien ondorioak ere etetea. Nolanahi ere, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak baimena eman dezake agerikoa denean obrak ez dituela ondasunaren kultur balioak kaltetuko; baimen hori udal lizentzia eman aurretik luzatu beharko da, salbu eta espediente ireki aurretik emandako lizentzien kasuan.

9. artikulua. Deklarazio espedientearen amaiera

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen deklarazioa "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko Zuzendaritza Kontseiluak erabakiko du.

2. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen deklarazioaren erabakia hemezortzi hilabeteko epean hartuko da, espediente irekitzen den egunetik hasita. Epe hori iraganik jarduketak artxibatze eskatzen bada eta hurrengo hogeita hamar egunen barrenean ebazpenik ez badago, espediente iraungi egingen da. Espediente behin iraungirik, ez da berriz irekitzerik izanen hurrengo urteetan, ondasunaren titularrak berak eskatu ezean.

10. artikulua. Deklarazioaren edukia

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunaren deklarazioak honako zehaztapenak hartuko ditu:

a) Ondasunaren edo ondasunen deskripzio argi eta zehatza, hura identifikatzeko bide ematen duena, edukitzakoak eta osagarriak ere adierazirik, baleude, eta ondasun higiezinaren kasuan zehaztuko duena, halaber, deklarazioak lur azpia ere hartzen duen ala ez eta, bidezkoa bada, ondasun higiezinari loturiko ondasun higigarriak zein diren, horiek ere izanen baitute Foru Komunitateko intereseko kultur ondasunen izaera.

b) Ondasun higiezinaren kasuan, 7. artikuluari jarraikiz esleitu zaien klasea eta, bidezkoa bada, ondasunaren babes egokirako beharrezkoa den ingurunearen mugaketa. Ingurunea, bere baitan lur azpia ere har dezakeena, ondasunari ingurunearen aldetiko sostengua ematen dion espazioa da, eraikia zein ez, aldaketak jasanez gero ondasunaren balioetan, begiespenean edo azterketan ere kalteak eragin daitezkeenean.

2. Ondasunaren erabilera eta haren babesa bateragarriak ez badira, Foru Komunitateko kultur ondasunaren deklarazioak erabilera hori bertan behera utzi edo aldatu beharra ezarriko du, eta kasu horretan dagokion kalte-ordaina finkatuko da.

3. Foru Komunitateko kultur ondasun baten deklarazioak bere baitan izan ditzake zehazturik ondasun horren gaineko esku-hartzeak berariaz zuzenduko dituzten oinarriko irizpideak.

11. artikulua. Deklarazioa jakinaraztea eta argitaratzea

Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun baten deklarazioa interesatuei, Nafarroako Gobernuari eta ondasuna kokaturik dagoen herrietako udalei jakinaraziko zaie. Horrez gain, deklarazioa Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko da.

12. artikulua. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen erregistroa

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen erregistroan inskribatuko dira eta, horiekin batera, irekitako deklarazio espedienteak, behin-behinekoak. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen erregistroan agertu beharko dira bertan inskribaturiko ondasunen gainean eginiko egintza guztiak, deklarazioaren edukian eraginik izan badezakete. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun baten titularrak ondasun horretan

eragina izan dezaketen egintza juridiko eta tekniko guztien berri eman beharra dauka erregistroari.

2. "Vianako Printzea" kultur ondarearen zentroaren eginbeharra da erregistro hori kudeatzea.

3. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen erregistroaren datuak jendaurrekoak dira, ondasunen edo horien titularren segurtasuna, pertsonen intimitatea eta legeak babestutako merkataritza eta zientzien arloetako sekretuak direla eta babestu beharreko informazioak salbu.

4. Monumentu eta lorategi historikoen kasuan, Nafarroako Gobernuak edo kasuan kasuko udalak, haren jabea bada, ofizioz eskatuko du Jabetzaren Erregistroan inskribatzeko Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen deklarazioa.

13. artikulua. Deklarazio bat ondorioz gabe uzteko prozedura

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunaren deklarazioa ondorioz gabe uzteko deklaraziorako behar diren tramiteak eta baldintza berberak bete beharko dira, 8.3 artikulua aipatzen dituen erakundeek txosten espres eta loteslea eman ondotik.

2. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunaren deklarazioa ondorioz gabe uzteko kausatzat ezin dira hartu lege honek kontserbazio eta mantentzerako araututako betebeharrak ez betetzetik heldu direnak.

II. KAPITULUA

Katalogaturiko ondasunak

14. artikulua. Definizioa

Garrantzia izan arren, Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen ezaugarriak ez dituzten Nafarroako kultur ondarearen ondasunak Nafarroako Kultur Ondarearen Katalogoan sartuko dira.

15. artikulua. Ondasun higigarrien katalogazioa

1. Nafarroako Kultur Ondarearen Katalogoan ondasun higigarriak sartzeko erabakia "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko Zuzendaritza Kontseiluak hartuko du. Ondasun higigarriak berezirik edo bilduma gisa katalogatu ahalko dira.

2. Ondasun higigarrien katalogazio espedientei administrazio prozeduraren gaineko arau orokorrak zaizkie aplikatzekoak. Espedienteen iraupenari buruzkoa 10. artikulua arautzen du, baina kasu horretan espedienteak ebazteko epea hamasei hilabetekoa izanen da.

3. Nafarroako Kultur Ondarearen Katalogoan agertu beharko dira bertan inskribaturiko ondasunen gainean eginiko egintza guztiak, horien katalogazioan eraginik izan badezakete. Katalogaturiko ondasun baten titularrak ondasun horretan eragina izan dezaketen egintza juridiko eta tekniko guztien berri eman beharra dauka katalogoari.

16. artikulua. Ondasun higiezinaren katalogazioa

1. Ondasun higiezinak toki intereseko kultur ondasun deklaratuaz katalogatzen dira.

2. Toki intereseko kultur ondasunen deklarazioarako eskumena udalaren osoko bilkurarena da. Deklarazioa administrazio espedientearen tramitatu ondoren eginen da. Espedientearen kultur ondarearen arloko teknikari baten aldeko txostena agertu beharko da.

3. Toki intereseko kultur ondasunaren deklarazioarako erabakiak berarekin ekarriko du ondasun hori Nafarroako Kultur Ondarearen Katalogoan inskribatzea.

4. Toki intereseko kultur ondasunaren deklarazioak ondorioz gabe uzteko deklarazioarako agindutako prozedura bera bete beharko da ezinbestez, eta "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko Zuzendaritza Kontseiluaren erabakia izanen da.

5. Ondasun higiezinaren katalogazio orok barne hartuko ditu babes arkeologikoko gunearen deklarazioa jaso duten aztarnategi arkeologiko guztiak, udalerrian daudenak.

III. KAPITULUA

Nafarroako kultur ondarea osatzen duten gainerako ondasunak

17. artikulua. Definizioa

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak eta ondasun katalogatuek gain, Nafarroako Kultur Ondarearen parte dira, halaber, deklarazio edo katalogazioaren xede izan ez badira ere, 1. artikuluan deskribaturiko balioak dituzten ondasun higigarriak zein higiezinak.

2. Nolanahi ere, Nafarroako Kultur Ondarearen parte dira honako ondasun higigarri hauek:

a) Zoologia, botanika, mineralogia eta anatomiako bildumak eta ale bereziak eta interes paleontologikoa duten objektuak.

b) Historiaren abiapuntu garrantzitsuak diren ondasunak.

c) Esku-hartze arkeologikoen emaitza.

d) Interes artistikoko ondasunak.

e) Ehun urte baino gehiagoko altzariak, musika tresnak, inskripzioak, txanponak eta zigilu grabatuak.

f) Ondare etnologiko higigarria.

g) Zientzia, teknika eta industria ondare higigarria.

h) Ondare dokumentala eta ondare bibliografikoa.

18. artikulua. Ondare dokumentala

1. Lege honen ondorioetarako, dokumentutzat hartzen da ahozko zein idatzizko adierazpen oro, irudi edo soinua, naturala zein kodetua, edozein euskarri materialetan jasoa, bai eta gizakien eta gizataldeen eginkizun eta gizarte jardueren testigantza den beste edozein adierazpen grafiko, ikerlanak eta sormen lanak izan ezik.

2. Nafarroako ondare dokumentala kasu hauek tartutako dokumentuek osatzen dute:

a) Nafarroako Gobernuak, toki enteek eta erakunde autonomoek, enpresa publikoek eta horien menpeko gainerako entitateek beren eginkizunetan eta bere jarduera politiko eta administratiboaren ondorioz sorturiko edo jasotako dokumentuak.

b) Nafarroan aritzen diren pertsona juridiko pribatuak beren eginkizunetan sorturiko edo jasotako dokumentuak, berrogei urte baino gehiagokoak.

c) Edozein pertsona fisikok sorturiko edo jasotako dokumentuak, ehun urtetik gorakoak, eta hain zaharrak izan gabe ere ehun urte baino gutxiagoko iraupena duten euskarrietan sortutakoak ere, hala nola euskarri fotokimiko edo magnetikoko ikus-entzunezkoak, erregelamendu bidez ezartzen denarekin bat.

d) Nafarroako titularitate publikoko artxiboetan gordetako funtsetako dokumentuak.

3. Nafarroan egoitza duten estatuko administrazioaren organoetako dokumentu guztiak, notarioetakoak eta erregistro publikoetakoak eta justizia administrazioaren organoetakoak ere Nafarroako ondare dokumentalaren zati dira.

19. artikulua. Ondare bibliografikoa

1. Lege honen ondorioetarako, ondasun bibliografikoak dira ikerlan edo sormen lanak, eskuz idatzitakoak, inpresatutakoak, irudi zein soinuenak edo edozein euskarritan erreproduzitutakoak.

2. Honako ondasun bibliografiko hauek osatzen dute Nafarroako ondare bibliografikoa:

a) Nafarroako ekoizpen bibliografikoaren aleak, lege gordailuaren xede baldin badira, ezaguri nabarmen berezigarriren bat dutenak.

b) Nafarroako ekoizpen bibliografikoa osatzen duten lanen aleak eta Nafarroako hizkuntza esparruarekin edozein motatako lotura dutenenak, Nafarroako liburutegi publikoetan bina ale, gutxienez, ez dagoela jakinez gero.

c) Ehun urte baino gehiagoko lanak, eskuz idatzitako lanak eta hain zaharrak izan gabe ere ehun urte baino gutxiagoko iraupena duten euskarrietan sortutakoak ere, erregelamendu bidez ezartzen denarekin bat.

d) Titularitate publikoko liburutegietan gorderiko funtsetako ondasunak.

e) Nafarroan gorderiko lan eta funts bibliografiko guztiak, aurreko ataletan ez badaude ere, Nafarroako Gobernuak erabakita sarturik dauden horietan, berezitasuna, batasun tematikoa dela-eta edo pertsona nabarmen batek bilduak direlako.

II. TITULUA

Nafarroako kultur ondarea babestea

LEHEN KAPITULUA

Ondasun higigarrien eta higiezinen araubide komuna

Lehen atala

Nafarroako kultur ondarea osatzen duten ondasun guztiei aplikatu beharreko araubidea

20. artikulua. Kontserbatu beharra.

1. Nafarroako kultur ondarea osatzen duten ondasun guztiak horien jabeek eta edukitzaileek kontserbatu behar dituzte. Erregelamendu bidez prozedurak ezarri ahalko dira zenbait ondasun mota garbitu eta deuseztatzeko, Foru Komunitatearen interesekoak deklaratu edo katalogatu ez badira.

2. Kultur ondarearen parte diren ondasunen titularrek informazioa emanen dute ondasunen egoerari buruz eta horien erabilerari buruz, organo eskudunek hala eskatuz gero.

21. artikulua. Zaharberitzea

1. Nafarroako kultur ondareko ondasunak zaharberrituko dira horien balio estetiko eta historikoak iraunarazi eta agerian uzteko xedearekin eta antzinako funtsari zor zaion begirunean oinarrituta.

2. Zaharberritu aurretik eta bitartean ondasunaren azterlan arkeologiko eta historikoa beharko da.

3. Lan horietarako usadiozko teknikak desegokiak diren kasuan, Nafarroako kultur ondarea osatzen duten ondasunen sendotze lana ziurtatzeko kontserbatu eta eraikitze teknika moderno guztiak erabiliko dira, horien eraginkortasuna oinarri zientifikoeekin frogatu eta esperientziaz bermatu delako.

4. Ondasun horretan agerian dauden garai guztietako ekarpenak errespetatuko dira. Estilo bat baino gehiago dagoenean bata bestearen gainean, azpian dagoena desagerrarazteko arrazoi bakar eta salbuespenekoa izanen da kendutako elementuek interesik ez izatea. Horien balioaren gaineko iritzia "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren esku egonen da.

5. Nafarroako kultur ondareko ondasun batean falta diren zatiak ordeztzeko elementuak harmoniaz txertatu beharko dira, jatorrizkoetatik argi eta garbi bereizten direla, zaharberritzeak ondasunaren balio historikoa faltsutu ez dezan.

6. Gehitutako elementurik ez da onartuko ondasunaren intereseko zati guztiak, haren usadiozko trazadura, osaeraren oreka eta ingurumenearekin dituen harremanak errespetatu ezean.

22. artikulua. Enkanteak

Nafarroako Foru Komunitateko administrazioa lehenatasunez erosi eta atzera eskuratzeko eskubideez baliatu daiteke Nafarroan enkantean jartzen den Nafarroako kultur ondareko edozein ondasunen kasuan. Horretarako, enkanteen arduradunek Nafarroako Gobernuari jakinaraziko dizkiote ondasun horietan eragina duten enkanteak, erregelamendu bidez ezarriko den aurrerapenaz. Nafarroako Gobernuak beste entitate publiko baten alde baliatu ahalko da eskubide horietaz.

23. artikulua. Esku-hartzeak etetea

1. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak edozein obra edo esku-hartze galaraz dezake Nafarroako ondarearen zati diren ondasunetan, Foru Komunitatearen interesekoak direla deklaraturik ez badago ere. Horretarako, kasuan kasuko udalari eskatuko dio eteteak ondorioak izateko behar diren neurriak har ditzan, eta hala ez badu egiten berak hartu ahalko ditu, ordezkotza izateko. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak bi hilabeteko epean ebatziko du eteniko obrak edo esku-hartzeak aurrera segitu ahal duen edo Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun deklaratzeko espedientea ireki behar den.

2. Ondasun higiezin baten kultur balioak babesteko, udalek obra lizentzia bat emateko tramitazioa eten ahal izanen dute eta Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun deklaratzeko espedientea irekitzeko eskatu.

Bigarren atala

Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunei eta ondasun katalogatuei aplikatu beharreko araubidea

24. artikulua. Babestu eta mantendu beharra

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen edo ondasun katalogatuen jabeek, edukitzaileek eta horien gaineko eskubide errealen titularrek haien babestu eta mantendu eginen dituzte, daukaten kultur balioaren integritatea ziurtatzeko. Ondasun horien erabilerak beti bermatuko du haien kontserbazioa.

2. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak edo ondasun katalogatuak ezin dira suntsitu.

3. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen edo ondasun katalogatuen jabeek, edukitzaileek eta horien gaineko eskubide errealen titularrek ez diete trabarik jarriko espezialistei, ondasunak aztertu eta behar bezala katalogatu ditzaten.

25. artikulua. Lehentasunez erosteko eta atzera eskuratzeko eskubideak

1. Nafarroako Foru Komunitateko administrazioa lehentasunez erosteko eskubideaz baliatu daiteke Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen eta ondasun higigarri katalogatuen jabetzaren edo haien gaineko gozamenerako edozein eskubide errealen kostu bidezko eskualdaketaren gainean. Udalak ere, ordezko izaeraz, eskubide horretaz baliatu daitezke Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun higiezin gainean. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen jabeek edo horien gaineko eskubide errealen titularrek modu frogagarrian jakinaraziko diote Nafarroako Gobernuari ondasunak edo eskubideak eskualdatzeko asmoa, eta adieraziko dituzte prezioa, eskualdaketaren baldintzak eta eskuratzailaren nortasuna. Eskualdaketa ondasun higiezin baten gainekoa denean, Nafarroako Gobernuak kasuan kasuko udalari jakinaraziko dio.

2. 1. idatz-zatiak aipatutako jakinarazpena egin eta bi hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak eta, ordezko izaeraz, udalak lehentasunez erosteko eskubideaz baliatu daitezke. Lehentasunez erosteko eskubidea beste erakunde publiko

batzuen alde erabili daiteke, kasu bakoitzean ezartzen diren baldintzetan.

3. 1. idatz-zatiak aipatzen duen eskualdaketa jakinarazten ez bada edo jakinarazitako baldintzetan formalizatzen ez bada, Nafarroako Gobernuak eta udalak atzera eskuratzeko eskubideaz baliatu ahal dira, lehentasunez eskuratzeko eskubiderako ezarritako modu berean, Nafarroako Gobernuak modu frogagarrian eskualdaketaren berri duenetik hasita bi hilabeteko epean.

4. Artikulu honek ezarritakoa ez zaie aplikatu ko monumentu ez diren multzo historikoak osatzen dituzten higieziinei, ez eta babes inguruneetan sartutako higieziinei ere.

5. Lehentasunez erosteko eta atzera eskuratzeko eskubideak udalek erabili ahal dira dituzte higiezin katalogatuen kasuan, aurreko idatz-zatiek ezarritako moduan. Lehia egonez gero, udalaren eskubideak lehentasuna izanen du. Higiezin katalogatuen jabeek edo horien gaineko eskubide errealen titular direnek eskualdaketak jakinaraziko dizkiote udalari artikulu honetan ezarritako moduan.

26. artikulua. Eskritura publikoak

Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak edo ondasun katalogatuak erosteko edo horien gaineko gozamenerako eskubide errealek eskualdatzeko eskritura publikoak formalizatzeko, 27. artikulua ezarritakoa betetzen dela frogatu beharko da aurretik. Halaber, beharrezkoa izanen da hori frogatzea dagozkien tituluak inskribatzeko.

27. artikulua. Eskualdaketaren mugak

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak eta Foru Komunitateko administrazioaren edo Nafarroako toki administrazioen jabetzako ondasun katalogatuak preskribiezinak eta besterenezinak dira, salbu eta administrazioen artean egiten diren eskualdaketak.

2. Elizaren erakundeen ondasunen eskualdaketa legeria indardunak arautuko du.

Hirugarren atala

Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunei aplikatu beharreko araubidea

28. artikulua. Kontserbazio jarduketaren programak

Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen titularrek, kontserbatzeko beharkizuna betetzeko, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari aurkeztuko diote ondasun horiek kontserbatzeko beharrezkoak diren jarduketaren aurrei-

kuspenera zehazten duen programa, ondasunak egokiro mantentzeko beharrezkoa baldin bada.

29. artikulua. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak eskura jartzea

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen jabeak eta edukitzaileak, baita ondasun horien gaineko eskubide errealen titular direnak ere, beharturik daude trabarik ez jartzera honakoak egiteko:

a) Erakunde akademiko batek ezaguturiko ikertzaileek ondasunak aztertu eta iker ditzan, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren bermea beharko duen eskaera arrazoitua aurkeztu ondoren.

b) Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunaren izaera adierazten duten elementuak paratzea.

c) Ondasunek jendearen bisitak hartzea, erregelamenduz ezarriko den baldintzetan, hilean lau egunetan gutxienez, alde aurretik zehaztuko diren egun eta orduetan.

2. 1.c) idatz-zatiak ezarritakoaren ondorioetarako, bisiten araubidea zehazterakoan kontuan hartuko dira ondasun mota eta ezaugarriak eta, ondasun higiezinaren kasuan, ukituriko udalaren txostena. Justifikaturiko kasuetan, Nafarroako Gobernuak bisita publikoaren ordezkari ondasunak kultur zentro batean uzteko agindu dezake, erakusgai jarri daitezkeen erregelamendu bidez ezarriko diren epe eta baldintzetan.

II. KAPITULUA

Ondasun higiezinaren babes araubidea

Lehen atala

Foru Komunitatearen intereseko ondasun higieziari aplikatu beharreko araubidea

30. artikulua. Hirigintzako lizentzien berrikuspena

Higiezin bat Foru Komunitateko kultur ondasun dela behin deklaraturik, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak espedientea irekitzeak etenarazitako hirigintza lizentzien gaineko txosten loteslea prestatuko du, lau hilabeteko epean eta kasuan kasuko udalaren iritzia entzun ondoren. Txostenaren ondorioz udal horrek lizentzia bat aldatu edo baliogabetu behar izanez gero, Nafarroako Gobernuak hartuko du bere gain dagokion kalte ordaina, bidezkoa bada hura ordaintzea, hirigintzaren arloko legeriak ezartzen dituen irizpideak aplikaturik.

31. artikulua. Eraispenerako debekua

1. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezinak ezin dira eraitsi. Salbuespen gisa, kalifikazioa ematean aintzat hartu ziren kultur balioak galdu baldin badituzte eraitsi ahal izanen dira, zati batean edo osorik. Higiezinak eraitsi aurretik beharrezkoa da betarik edukitzea deklarazioa baliorik gabe uzteko tramite guztiak eta, higiezinaren lur azpian interes arkeologikoko hondakinik izanez gero, beharrezkoa da aginduzko esku-hartze arkeologikoa ere eginik izatea. Esku-hartze arkeologikoa "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko langileek gauzatuko dute.

32. artikulua. Hirigintza planeamendua

1. Higiezin bat Foru Komunitatearen intereseko dela deklaratu gero, deklarazioaren baldintzak higiezinaren eragina duten hirigintza plan eta arau nagusitako zaizkie; plan eta arau horiek deklarazioa egokitu beharko dira onespenera jaso baino lehen, edo, deklarazioaren aurretik indarra baldin bazuten, aldatu egin beharko dira.

2. Multzo historikoen, eremu arkeologikoen, eremu paleontologikoen, kokagune historikoen eta interes etnologikoko eremuen kasuan, baita Foru Komunitatearen intereseko edozein kultur ondasunaren babes inguruneen kasuan ere, tokian tokiko udalak babeserako hirigintza tresna bat prestatuko du edo indarra duen bat egokituko du. Planeamendurako tresna horiek onespenera jasotzeko "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren aldeko txostena beharko da.

33. artikulua. Obretarako baimena

1. Foru Komunitatearen intereseko edozein kultur ondasunetan egin gogo den esku-hartze orok "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren baimena jaso beharko du erregelamenduz ezarriko den epean, udalak lizentzia eman ondotik.

2. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezin batean esku hartzeko edozein proiektuk txosten bat izan beharko du barnean, ondasunaren balio historiko, artistiko eta arkeologikoak, egungo egoera eta proposatzen den esku-hartzearen ebaluazioa azalduko dituen. Txostena Nafarroako Kultur Ondarearen Zentroak egiten du.

3. 1. idatz-zatiak aipatzen duen "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren ahalmen hori baliatzeko irizpideak 34. artikuluan finkaturiko oinarritzko irizpide orokorrak eta deklarazio bakoitzaren irizpide berariazkoak izanen dira, kasu bakoitzean proiektaturiko esku-hartzea eta ondasunaren kultur balioen babesa bateragarriak ote

diren erabakitze behar den zuhurtziazko balorazioari tokia uzteko aukera baztertu gabe.

4. Udalek, interesatuari jakinaraztearekin batera, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari emanen diote Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetan eragina duten hirigintzako lizentzien berri.

5. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezin baten egoera txarraren ondorioz, kasuan kasuko udalak neurriak hartu behar baditu hirugarrenengan kalterik sor ez dezan, beharrezkoa izanen da "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari jakinaraztea aldeztuz aurretik, berrogeita zortzi ordutan esku-hartzearen baldintzak ezar ditzan. Esku-hartze hori Nafarroako Gobernuari jakinaraziko zaio.

34. artikulua. Esku hartzeko irizpideak

1. Foru Komunitatearen intereseko monumentu historiko, lorategi historiko, eremu arkeologiko edo eremu paleontologiko batean esku hartzeko beti bete beharko diren irizpideak hauexek dira:

a) Ondasunaren kontserbazioak, berreskurapenak, zaharberritzeak, hobekuntzak eta erabilerrak deklarazioa eragin zuten balioak errespetatuko dituzte, gaur eguneko osagaiak, teknikak eta materialak erabiltzeko baimena eman ahal izanen bada ere, ondasuna haren erabilerara hobeki egokitze eta osagai edo garai zehatzak baloratzeke.

b) Ondasunaren ezaugarri arkitektonikoen, historikoen eta arkeologikoen azterketa zientifikorako baimena emanen da.

c) Ondasunaren ezaugarri tipologiko nabarmenenak, espazioaren antolamendukoak, bolumetrikoak zein morfologikoak, gorde egingen dira.

d) Debekaturik dago ondasuna berregitea, osorik edo zati batean, non ez den jatorrizko parteez baliatuz egiten, bai eta benetakotasun historikoa faltsutzen duten gehikuntza mimetikoak egitea ere.

e) Debekaturik dago ondasunari zatiak kentzea, salbu eta ondasuna hondatzea eragiten dutenean edo kentzeak interpretazio historiko hoberako aukera ematen duenean. Kasu horietan, kendu behar diren zatiak dokumentatzea ezinbestekoa izanen da.

f) Debekaturik dago publizitatea, kableak, antenak, eta ageriko hodiak paratzea ondasunaren aurrealdeetan eta teilatuetan, baita zerbitzu publiko edo pribatuen instalazioak ere, begiesteran aldaketa handiak ekartzen badituzte.

2. Foru Komunitatearen intereseko multzo historikoetan esku hartzeko bete beharko diren irizpideak hauexek dira:

a) Multzoaren hiri eta arkitektura egitura gordeko dira eta halaber giroaren eta paisaia-soslaiaren ezaugarri orokorrak. Debekaturik daude lerrokaduren aldaketak, eraikigarritasunaren aldaketa, lur zatiketak eta higiezin gehikuntzak, multzoaren izaeraren kontserbazio orokorrerako lagungarri izan ezean.

b) Debekaturik daude hiri, elektrizitate, telefono instalazioak eta beste edozein, airekoak nola aurrealdeari itsatsitakoak, eta lur azpitik eraman beharko dira. Telebistako antenak, uhinak jasotzeko pantailak eta antzeko gailuak multzoaren edo haren zati baten hiri irudia ez kaltetzeko moduko tokietan paratuko dira.

c) Debekaturik dago publizitateko iragarkiak eta errotuluak jartzea. Zerbitzu publikoak iragartzen dituzten errotuluak, seinaleztapenekoak eta merkataritzakoak ongi etorri beharko dira multzoarekin.

3. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezin babes inguruneetan egiten diren esku-hartzeen bolumenak, tipologiak, morfologiak eta kromatismoak ezin dute aldatu eremuaren izaera, arkitekturaren nola paisaiaren aldetikoa, ezta ondasuna behar bezala ikusteko arazorik sortu ere. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezin inguruneetan debekaturik dago lurraldeko geomorfologia eta topografiari aldaketa larriak ekarri ahal dizkieten lur mugimenduak egitea, baita zaborra, eraikitze hondakinak edo hondarrak botatzea ere.

35. artikulua. Erabileraren aldaketak baimentzea.

Monumentu baten erabileraren aldaketak "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren baimena beharko du, ukitutako udalak dagokion udal lizentzia eman aurretik eginiko txostenarekin.

36. artikulua. Higiezinak tokiz aldatzea

Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezinak ezin dira ingurunetik bereizi. Indardun legerian ezarritako baldintzak betez gero eta, betiere, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak baimena eman, hirigintza lizentzia eskuratu eta, bidezkoa denean, lur azpiko esku-hartze arkeologikoa egin ondoren baizik ezin izanen dira altxatu edo tokiz aldatu. Esku-hartze hori "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak zuzenduko du.

37. artikulua. Desjabetzea

Foru Komunitateko administrazioak eta toki administrazioek, gizartearen interesa dela-eta, Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezinak erabili edo begiesteko oztopo diren higiezinak, ingurunearen harmonia hausten dutenak edo kontserbaziorako arriskua dakartenak desjabetzeko erabakia hartu ahalko dute.

Bigarren atala
Katalogaturiko ondasun higieziinei aplikatu beharreko araubidea

38. artikulua. Babes araubidea

Higiezin bat toki intereseko kultur ondasun dela deklaratzeko berarekin dakar lege honek katalogaturiko ondasunetarako ezartzen duen araubide juridikoa aplikatzea berehalakoan. Ondasun horiek babesteko arau gehigarri oro hirigintza arloko legeriak ezarritako tresnen bitartez ezarriko da.

III. KAPITULUA
Ondasun higigarrien babes araubidea

Lehen atala
Nafarroako kultur ondarea osatzen duten ondasun higigarri guztiei aplikatu beharreko araubidea

39. artikulua. Informazioa eman beharra.

1. Nafarroako kultur ondarea osatzen duten ondasun higigarrien jabeek edo edukizailleek horien berri eman beharko diote "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari, ondasun horiek erregelamenduz ezarriko diren ezaugarriak eta baldintzak betetzen badituzte. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak Nafarroako Gobernuari eta tokian tokiko udalari jakinaraziko dio.

2. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak 1. idatz-zatiak aipatzen dituen ondasunen titularrei eskatu ahalko die ondasunei buruz beharrezkoa den informazioa eta azterketa materiala egiteko baimena eman dezaten.

40. artikulua. Merkataritza

1. Kultur ondarearen parte diren ondasunen merkataritzan aritzen ohi diren pertsonak eta entitateak Nafarroako Gobernuak legezaturiko liburu-erregistro bat eramanen dute, eta bertan agerraraziko dituzte 39.1 artikuluko aipatzen dituen ondasunen gaineko transakzioak. Transakzio bakoitzeko objektua eta zatiak identifikatzeko datuak adierazi beharko dira erregistro-liburuan.

2. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak 1. idatz-zatiak aipatzen dituen objektuen salerosketan aritzen ohi diren enpresen erregistro bat eramanen du. Enpresa horiek erregistroan inskribatu beharko dira aritu ahal izateko, errege-lamendu bidez ezarritako baldintzekin.

41. artikulua. Erreproduktzioa eta zaharberritzea

"Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak, Nafarroako Gobernuak eta Nafarroako administrazio publikoek kultur ondarearen parte diren ondasun higigarriak, bereziki ondare dokumental eta bibliografikoan sartutakoak, erreproduzitzeko bitarteko teknikoak erabilera sustatuko dute, kontserbazioak hala eskatzen badu. Halaber, funts hondatuak edo hondatzeko arriskuan daudenak zaharberritzeko behar diren jarduketak gauzatuko dituzte.

Bigarren atala
Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun higigarri eta ondasun higigarri katalogatuei aplikatu beharreko araubidea

42. artikulua. Kontserbazioa

1. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higigarrien eta ondasun higigarri katalogatuen gaineko aldaketa, konponketa, zaharberritze edo beste mota bateko jarduketa orok, 28. artikuluko arauturiko jarduketan programan aurreikusirikoen artekoa ez bada, Nafarroako Gobernuaren aurretiko onepena jaso beharko du, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak txosten loteslea eman ondoren.

2. Kokalekuaren baldintzek Foru Komunitatearen intereseko ondasun higigarrien edo ondasun higigarri katalogatuen kontserbazioa arriskuan jarri ahal badute, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak, ukitutako udalak txostena eman ondoren, erabaki ahalko du horiek behin-behineko gordetzea segurtasun eta kontserbaziorako baldintza egokiak betetzen dituen toki batean, ondasunaren jatorrizko kokalekutik ahalik eta gertuen dagoen toki batean, hain zuzen. Era berean, ondasunak behin-behineko gordetzeko erabakia hartuko du titularrek horiek kontserbatzeko behar-kizuna betetzen ez badute.

43. artikulua. Leku aldatzeak jakinaraztea

Foru Komunitatearen intereseko ondasun higigarriak edo ondasun katalogatuak lekuz aldatuz gero, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren jakinaraziko zaio, kasuan kasuko erregistroan edo katalogoan agerraraz dezan. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak berehalako-

an emanen die Nafarroako Gobernuari eta dago-kion udalari leku-aldatzearen berri.

44. artikulua. Bildumen osotasuna

1. Foru Komunitatearen intereseko bildumak zein katalogaturikoak, bildumak ondasun horien berezko balioak osotasunean baizik biltzen ez dituen kasuan, ezin dituzte sakabanatu titularrek edo edukizailleek "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren baimenik gabe.

2. Higiezin bati loturik egoteagatik Foru Komunitatearen intereseko ondasun higigarriaren deklarazioa jaso duten horiek ezin dira higiezinetik bereizi "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren baimenik gabe.

3. Bildumak sakabanatu eta higiezinetik ondasun higigarriak bereiziz gero, horren berri emanen zaie ukitutako udalei.

IV.KAPITULUA

Ondare arkeologikoa babesteko arau bereziak

45. artikulua. Ondare arkeologikoaren kontzeptua eta babes araubideak

1. Metodologia arkeologikoaz baliatuz aztertu beharreko ondasun higigarri eta higiezin historikoak dira Nafarroako ondare arkeologikoa osatzen dutenak. Halaber, ondare horren parte dira giza-kiarekin eta haren jatorri eta aurrekariarekin zerikusia duten elementu geologiko eta paleontologikoak.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen dituen ondasunen babesa Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun direla deklaratzuz edo katalogatuz ezartzen da eta, era guztietara, kapitulu honen arau bereziak aplikatuz.

3. Ingurumenaren gaineko eragina aztertzeo prozedura bete behar duten eta ondare arkeologikoaren parte diren ondasunak ukitzen dituzten obra, instalazio edo jardueren proiektuak tramitazterakoan txostena eskatuko zaio "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari.

46. artikulua. Mantentzea eta kontserbazioa

Ondare arkeologikoaren babesa zuzenduko duen printzipioa "in situ" kontserbatzea izanen da. Ondare hori jatorrizko testuinguruan kontserbatu beharko da, eta horretarako kontserbazio, kudeaketa eta mantentze egokiak ezarriko dira.

2. Ondare arkeologikoa ezin izanen da indusketak dakartzan arriskuen eta ondorioen menpe egon eta hura egin ondoren ez da bertan utziko mantentze eta kontserbazio egokiak ziurtatuko dituen finantzazioa aldeztuz aurretik bermatu gabe.

47. artikulua. Esku-hartze arkeologikoetarako baimena

1. Nafarroako lurraldean esku-hartze arkeologiko eta paleontologikoak gauzatzeko beharrezkoa izanen da "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak baimena ematea aurretik, hirigintzaren arloko legeriaren arabera aginduzkoa den udal lizentzia eskuratu beharra kendu gabe.

2. Esku-hartze arkeologiko eta paleontologikoak dira aztarna arkeologiko edo paleontologikoak aurkitu, dokumentatu edo ikertzeko xedearekin eginiko prospekzioak, zundaketak, indusketak, kontrolak eta beste edozein motatako esku-hartzeak, lur mugimenduak eraginda zein ez. Esku-hartzearen aurretik aztarnategiaren balizko balioari buruzko balorazio zientifikoa egin beharko da. Bestalde, esku-hartzea mugatu egin beharko da, aurrerago ikerlanak egin ahal izateko sektore bat ukitu gabe utzirik.

3. 1. idatz-zatiak aipatzen duen baimena emateko beharrezkoa da eskaerarekin batera proiektu bat aurkeztea, esku-hartzearen komenigarritasuna eta interes zientifikoa frogatu, zuzendarien egokitasun tekniko eta zientifikoa bermatu eta sustatzaileen ahalmen ekonomikoa ziurtatuko duena.

4. Erregelamendu bidez zehaztuko dira esku-hartze arkeologikoen mota desberdinak, horien irispina, eskaeretan bete beharreko baldintzak, zuzendarien titulazioa eta gaitasun teknikoa, baita baimenak bete beharreko baldintzak ere.

48. artikulua. Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezinetakako obrek eragindako esku-hartzeak.

1. Eremu arkeologiko edo paleontologiko bat edo Foru Komunitatearen intereseko bestelako kultur ondasun higigarriaren batean eragina duen edozein lan gauzatzeko "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak esku-hartze arkeologikoa beharrezkoa dela erabakiz gero, esku-hartze hori "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko langileek zuzenduko dute.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen duen obraren sustatzailea partikular bat denean, administrazioak parte hartu ahal du proiektu arkeologikoaren exekuzioak duen kostua finantzatzeko.

49. artikulua. Babes arkeologikoko guneak

1. Babes arkeologikoko guneak dira Foru Komunitatearen intereseko ondasunaren deklarazioa jaso ez dutenak baina aztarna arkeologiko edo paleontologikoak ustez gorde ditzaketanak,

ebidentzia materialek, aurrekari historikoek edo bestelako zantzuek hala pentsarazten dutelako.

2. Babes arkeologikoko guneak "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko Zuzendaritza Kontseiluak ezarriko ditu, interesatuei eta ukitutako udalari entzun ondoren. Udalari eta interesatuei ebazpena jakinaraziko zaie eta Nafarroako Aldizkari Ofizialean emanen da argitara.

3. Babes arkeologikoko guneetan dauden orube edo eraikinetan lanak eta bestelako esku-hartzeak sustatzen dituztenek obra edo proiektu horiek aztarna arkeologikoetan izan dezaketen eraginaren gaineko azterlana egiteko eskaera bat aurkeztu beharko dute, obra lizentziarako eskabidearekin batera. Azterlan hori "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko langileek egin beharko dute, eta zentroak luzatuko du behin betiko txosten loteslea proiekturako obra lizentzia emateari edo behin betiko exekuzioari buruzkoa.

50. artikulua. Administrazioaren esku-hartze arkeologikoak

"Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak zuzenean gauzatuko ditu egokitzen jotzen dituen esku-hartze arkeologikoak. Toki korporazioek ere hala egin dezakete bere eskumenen esparruan, betiere berme zientifiko eta tekniko egokiekin eta "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak baimena eman ondoren, 47. artikuluan ezarritakoari jarraikiz. Jarduketa horietarako abiapuntua izanen da partikularrei eragindako kalteak ahal diren arinenak izatea. Kalte-ordainak bidezkoak izatekotan, nahitaezko desjabeztearen inguruko legeriak ezarritakoari lotuko zaizkio.

51. artikulua. Aztarna arkeologikoen aurkikuntza

1. Balio arkeologikoa duten aztarnen halabeharrezko aurkikuntzak edo esku-hartze arkeologikoko baten ondorioz eginiko aurkikuntza bereziak berrogeita zortzi orduko epean jakinarazi beharko zaizkio "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari edo kasuan kasuko udalari, eta ez dira inola ere argitara emanen administrazio horiek jakinaren gainean jarri aurretik. Izaera berezia ez duten eta esku-hartze arkeologikoen ondorio ez diren aurkikuntzak jakinarazteko epeak erregelamendu bidez ezarriko dira.

2. Aztarna arkeologikoen aurkikuntzaren berri jaso duen udalak "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari jakinaraziko dio astebeteko epean. Bere aldetik, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak aurkikuntzen berri izanez

gero dagokion udalari jakinaraziko dizkio eta halaber aurkikuntza egin den lekuaren jabeari.

3. Aztarna arkeologikoak aurkitzen dituenak berrogeita zortzi orduko epean entregatuko du ondasuna udalean, Nafarroako museo publiko batean edo "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroan, non ez den beharrezkoa lurrag mugitzea ondasuna ateratzeko, haren ezaugarriak direla-eta, kasu horretan objektua jatorrizko kokalekutik ez baita mugituko. Esku-hartze arkeologikoen ondorioz eginiko aurkikuntzetan, berriz, erregelamendu bidez ezarriko da entrega nola egin. Kasu guztietan, ondasuna aurkitu duenak entrega egin arte lege gordailuaren gaineko arauak aplikatuko zaizkio.

4. Aztarna arkeologikoak aurkitzen dituenak eta aurkikuntza egin deneko tokiaren jabeak bidezko izan ditzaketen eskubide ekonomikoak araudi indardunak zuzenduko ditu. Foru administrazioak ordaindu beharko ditu eskubide horiek, horrek beste administrazio publiko batzuekin akordioz izenpetu ez baditu behintzat.

5. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren zeregina da zehaztea non gorde behin betikoz aurkituriko aztarna arkeologikoak, kontuan harturik zenbait irizpide, batik bat aurkikuntzaren tokiarekiko hurbiltasuna eta ondasunen kontserbaziorako eta segurtasunerako baldintzen egokitasuna, eta alde batera utzi gabe museo antolamendu orokorraren premietatik etor daitezkeen beste irizpide batzuen aplikazioa.

52. artikulua. Obrak etetea

1. Obra bat egiten ari dela, edozein izanik ere haren titularra, balio arkeologikoko aztarnak edo objektuak aurkituz gero, obraren sustatzaileak edo zuzendaritza fakultatiboak berehala geldiaraziko ditu lanak, aztarnak babesteko behar diren neurriak hartuko ditu eta aurkikuntzaren berri emanen dio "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari berrogeita zortzi orduko epean, horrek kasuan kasuko udalari jakinaraz diezaion.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen duen jakinarazpenetik hogeita hamar eguneko epean, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak egiaztapenak gauzatuko ditu zehazteko aurkikuntzen interesa eta balio arkeologikoa; obraren sustatzaileak ere parte hartuko du horretan, bertan dauzkan bitartekoak erabiliz.

3. 2. idatz-zatiak aipatzen dituen lanen eteteak ez du kalte-ordainik ekarriko. Nolanahi ere, administrazioak etenaren epea luzatu ahalko du hala egitea beharrezkoa izanez gero ikerketa arkeologikoa osatzeko, eta kasu horretan, sustapen pri-

batuko obra denean administrazio publikoen erantzukizunaren gaineko arau orokorrak aplikatuko dira eta ez da aplikatuko 23.1 artikulua ezarritako bi hilabeteko epea.

53. artikulua. Aurkikuntzen titularitatea

Indardun araudiaren arabera jabari publikoaren izaera duten ondasunak, Nafarroan aurkitutakoak, Nafarroako Foru Komunitatearen ondarean sartuko dira. Halere, araudi indardunak aipatzen dituen eskubide ekonomikoak beste administrazio publiko batek ordaintzen baditu, ondasunak administrazio horren ondarean sartuko dira.

III. TITULUA

“Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroa

LEHEN KAPITULUA

Sorrera, kideak eta eginkizunak

54. artikulua. “Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroaren sorrera

1. “Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroa sortuko da, Nafarroako kultur ondarearen kontserbazioaren alde beharrezkoak diren jarduketak bermatu eta sustatzeko ardura izanen duen organo independente gisa.

55. artikulua. Izaera eta araubide juridikoa

1. “Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroa zuzenbide publikoko ente bat da, eta nortasun juridiko berekia, Administrazio Publikoekiko independentzia, erabateko gaitasuna eta bere eginkizunak betetzeko autonomia organiko eta funtzionala ditu.

Foru lege honetan eta aplikatzekoak diren gainerako lege xedapenetan ezarriko dagoena hartzen du araubide, bai eta haren estatutu organiko eta funtzionamendukoa ere.

56. artikulua. Jardute eremua eta egoitza

Nafarroako “Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroak foru lege honen aplikazio esparruaren barranean beteko ditu bere eginkizunak.

Nafarroako “Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroak Iruñean du egoitza.

57. artikulua. Kideak

1. “Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroaren organo gorena zuzendaritza kontseilua izanen da eta aholkularitza eta kontsulta organoa, berriz, gizarte kontseilua.

2. Zuzendaritza kontseiluak bederatzi kide izanen ditu, horietatik sei Nafarroako Parlamentuak bere kideen bi herenek osaturiko gehiengoaren

bidez hautatuak, bi Nafarroako Gobernuak hautatuak eta beste bat Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak hautatua, guztiak gai honetan merezimendu profesional nabarmenak dituzten pertsonen artean aukeratuak.

3. Parlamentuko taldeek izendaturiko izangaiak, Biltzarreko Osoko Bilkurak hautatu baino lehen, dagokion batzordean agertuko dira, erregelamenduan ezarritako moduan, parlamentariak haien merezimendu profesionalen berri izan dezaten.

4. Zuzendaritza Kontseiluko burua kontseiluko kideen artean hautatuko da, bi herenen aldeko botoarekin, Zuzendaritza Kontseilua eratzeko bilkuran; bilkura horretan kontseiluko kide zaharrena arituko da buru. Kontseiluko burua, horrela hautaturikoa, Nafarroako Gobernuako Lehendakariak izendatuko du.

5. Gizarte Kontseiluko kideak Nafarroako kulturaren esparruko pertsona entzutetsuak izanen dira. Estatutuaren bidez zehaztuko da kideen kopurua, ordezkaritza izanen duten sektoreak eta bileren maiztasuna. Eginkizunetako bat Zuzendaritza Kontseiluaren jarduketetarako informazioa eta aholkua ematea izanen da, estatutuak ezarriko duen moduan.

58. artikulua. Eginkizunak

“Vianako Printzea” Kultur Ondarearen Zentroaren eginkizunak hauexek dira:

a) Nafarroako kultur ondarearen defentsan eta babesean aritzea eta foru lege honetan ezarritakoa zorrotz betetzen dela zaintzea.

b) Babesturiko ondasunen deklarazio espedienteak ireki eta ebatzea.

c) Nafarroako kultur ondarean esku hartzeko baimenak, foru lege honetan ezarritakoak, ematea.

d) Foru lege honek ezartzen dituen txostenak ematea.

e) Foru lege honetan ezarritako erregistroak eta katalogoak sortu, antolatu eta mantentzea.

f) Nafarroako kultur ondarearen zabalkundea eta haren gaineko ikerlanak sustatzea.

g) Kultur ondarearen inguruan herritar guztiei informazioa ematea eta egiten diren kontsultei erantzutea.

h) Lege honen helburuak ahal den hobeki betetzeko behar diren araudi aldaketak eta jarduketak publiko zein pribatuak sustatzea eta adminis-

trazio eskudunek proposatzen dituzten araudi aldaketan gaineko txostenak egitea.

- i) Foru lege honetan ageri diren beste guztiak.

BIGARREN KAPITULUA

Giza baliabideak

59. artikulua. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko langileak

1. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak foru lege honek haren esku utzitako zereginak betetzeko behar dituen langileak izanen ditu.

2. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroko langileei administrazio publikoen zerbitzuko langileen araubide juridikoa aplikatuko zaie.

II. KAPITULUA

Gauza baliabideak

60. artikulua. Aurrekontua eta zuzkidura

1. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak bere aurrekontuaren aurreproiektua prestatuko du, eta bertan aurreikusiko foru lege honek haren esku utzitako zereginak bete eta gauzatzeko behar duen zuzkidura.

2. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroaren zuzkidura Hezkuntza eta Kultura Departamentuaren aurrekontuko programetako bat izanen da.

3. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroa kontabilitaterako, kontu-hartzailetzarako, gastuak baimentzeko, kontrataziorako eta ondasun eta eskubideak eskuratzeko administrazio publikoek horretarako duten araubide beraren mendean egonen da.

IV. TITULUA

Sustapen eta zabalkunderako neurriak

LEHEN KAPITULUA

Sustapena

61. artikulua. Arau orokorrak

1. Administrazio publikoek publikotasun, konkurrentzia eta objektibotasun printzipioetan oinarriturik eta aurrekontuko aurreikuspenen barruan emanen dituzte laguntzak kultur ondarea osatzen duten ondasunak ikertu, dokumentatu, kontserbatu, berreskuratu, zaharberritu eta zabaltzeko.

2. Kapitulu honetan aipatzen diren sustapen neurriak ematean, bermeak ezarriko dira laguntza publikoek baliatuz eskuratu, kontserbatu, zahar-

berritu edo hobetzen diren ondasunekin espekulaziorik gerta ez dadin.

3. Lege honek ezartzen duen kontserbatzeko beharkizuna betetzen ez duten pertsonak eta entitateak ezin izanen dira sustapen neurrien onuradun izan.

4. Nafarroako Gobernuak bultzatu dezake entitate pribatuen eta partikularren parte hartzea kapitulu honek aipatzen dituen sustapen jarduketaren horien finantzazioan.

62. artikulua. Ikertu, kontserbatu eta eraberritzeko laguntzak

1. Nafarroako Gobernuak, urtero, kultur ondarea ikertu, dokumentatu, kontserbatu, berreskuratu, zaharberritu eta hobetzeko inbertsio eta laguntza programa bat ezarriko du, behar diren aurrekontu zuzkidurekin.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen dituen laguntza horietako bat eman eta zortzi urteko epean administrazioak ondasuna erosiz gero, erosteko prezioari zati bat kenduko zaio, laguntzaren edo laguntzen hainbatekoa, konturako ordainketa gisa hartuko baita.

3. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetan kontserbazio, mantentze, eraberritze eta indusketa lanak finantzatzeko Nafarroako Gobernuak kreditu ofiziala eskuratzeko aukera sustatuko du.

63. artikulua. Erosteko laguntzak

Nafarroako Gobernuak behar diren neurriak hartuko ditu, Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak eta katalogaturiko kultur ondasunak haien babesa bermatzen duen erabilera orokorra emateko helburuarekin erosteko finantziarioak lehentasuna izan dezan kreditu ofiziala jasotzeko garaian, hura erregulatzen duten arauetan ezarritako moduan eta baldintzekin.

64. artikulua. Kulturarako 100eko 1a

1. Nafarroako Gobernuak osotara edo zati batean finantzatzen dituen herrilaren aurrekontuetan ekarpenaren 100eko 1eko gutxieneko kontu-sail bat erreserbatuko du lege honek babesuriko ondasunen kontserbazioan, zaharberritzean, indusketan eta erosketan eta arte sorkuntza garaikidean inbertitzeko.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen duen erreserba aplikatuko zaio, halaber, partikularrek, Nafarroako Gobernuaren administrazio emakidaren medioz egiten dituzten herrilaren exekuzioaren aurrekontuari.

3. 1 eta 2. idatz-zatiek zehazturiko neurri horietatik kanpo daude honako herrilan hauek:

a) Nafarroako Gobernuaren edo emakida har-tzailearen ekarpena ehun milioi pezetakoa baina txikiagoa denean.

b) Lege honen helburuak betetzeko soilik egi-ten direnak.

c) Funts finalisten transferentzien kargura finantzatzen direnak osotara.

4. 3. idatz-zatiko a) letran xedatuaren ondorio-etarako, ez dira kontuan hartzen unitate gisa edo osotara har daitekeen obra baten kontratazioan egin litezkeen zatiketak.

5. 50.2 eta 51.3 artikuluek aipatzen dituzten esku-hartze arkeologikoen kostuak 100eko 1en ekarpenzat hartuko dira.

6. Artikulu honi jarraikiz lortutako funtsak aplikatzeo irizpideak eta modua erregelamendu bidez ezarriko dira. Nolanahi ere, lehentasunezko-ak izanen dira kasuan kasuko herrilanak zuzene-an ukitu ditzakeen kultur ondasunak eta ingurune-an kokaturik daudenak. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak txosten bat eginen du funtsak aplikatu aurretik.

7. Obrak kontratatzeo espedienteetan frogatu beharko da behar besteko kreditua badela artikulu honek ezartzen duen erreserba beharkizuna bete-tzeo.

65. artikulua. Kultur ondasunetan ordaintzea

Kultur ondarearen parte diren ondasunen jabe-ek foru administrazioari eta toki administrazioari eskatu ahalko diete ondasun horien jabetza laga-tzea onar dezan haien zorrak kitatzeko. Lagapena onartzea Ekonomia eta Ogasun Departamentuari dagokio, Kultura Departamentuaren aurretiazko txostenarekin, eta tokian tokiko udalaren osoko bilkurari.

II. KAPITULUA

Zabalkundea

66. artikulua. Nafarroako kultur ondarearen inbentarioa

1. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zen-troak Nafarroako kultur ondarearen inbentarioa prestatu eta mantenduko du. Inbentario horren xedea da hura osatzen duten ondasun guztien dokumentazioa eta bilketa sistematikoa, ikerketa eta zabalkundea gauzatzeko aukera ematea.

2. Nafarroako kultur ondarearen inbentarioan adierazitako datuak jendaurrekoak dira. Salbues-pen gisa, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen

Zentroak ebazpena eman dezake ondasunen egoera juridikoa, kokapena eta balioari buruzko datuak jendeak kontsultatzeko aukeratik kanpo uzteko.

3. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zen-troak bermatuko die herritarrei Nafarroako kultur ondarearen inbentarioan sarturik dauden datuak eskura izatea, datuak transmititzeko sare deszen-tralizatu bat ezarriz.

4. Funtsetako datu dokumentalak informatiza-tzen dituzten museoek, liburutegieak, artxiboek eta kultur gordailurako gainerako zentroek ziurtatu eta erraztuko dute Nafarroako kultur ondarearen inbentarioarentzako informazio ematea bideraga-rria izatea, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak zehaztuko dituen euskarrian eta forma-tuan.

67. artikulua. Jendearen bisitak eta zabalkun-dea

1. Foru administrazioaren ardura izanen da jendeak Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak bisita egitean ondasunen kontserba-zio, ezagutza eta zabalkunderako baldintzak, bai eta bisitarien segurtasunekoak ere, egokiak izan daitezen.

2. Foru administrazioak sustatuko du Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen erre-produkzio eta kopiak egitea helburu didaktikoekin eta turismoa sustatzeko, eta horietan ikusteko moduan agerraraziko du jatorria eta kopia direla, jabego intelektualaren gaineko eskubidea ezertan ukatu gabe.

3. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zen-troak Nafarroako kultur ondarearen erabilera eta gozamena bultzatuko ditu, gizartea eta turismoa dinamizatzeko faktore den aldetik, eta betiere ondasunen eta haien ingurunearen kontserbazio eta babes premiak, lege honek ezarritakoak, ain-tzat harturik.

68. artikulua. Monumentuen kudeaketa Nafa-roako Gobernuaren eskutik

1. Jendearen bisita jaso dezaketen eta Nafa-roako Gobernuak administrazten dituen monu-mentuak eta aztarnategi arkeologikoak deskon-tzentrazioaren eta partaidetzaren printzipioei jarraikiz kudeatuko dira, horien guztien koheren-tzia bermatuko dituzten jarraibide komunak aplika-tzeko aukera kendu gabe.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen dituen monumen-tuen eta aztarnategien kudeaketak horien man-tenetzea eta kontserbazioa bermatuko ditu eta horien zabalkundea sustatuko du, eta horretarako

behar beste elementu izanen du seinaleztapen, gida eta zerbitzu osagarrien arloan.

3. Nafarroako Gobernuak patronatuak era ditzake, Nafarroako Gobernuaren eta bestelako erakundeen ordezkariak, eta kasuan kasuko monumentuekin zerikusia duten entitateak eta pertsonak horien kide direla, monumentuen kudeaketan eta horietan gauzatzen diren jardueretan lagundu, aholkuak eman eta parte har dezaten. Udalek eta "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak ere ordezkari izanen dute patronatu horietan.

4. Nafarroako Gobernuak ezarri ahalko du hark kudeaturiko zenbait monumentu, aztarnategi arkeologiko edo museo autonomia ekonomikoaren araubidean administratzea, erregelamendu bidez zehaztuko den moduan. Urtero, araubide horri loturiko monumentu, aztarnategi edo museo-en kudeaketaren arduradunek Nafarroako Gobernuari aurkeztu beharko dizkiote diru-sarreraren justifikazioa eta kudeaketa ekonomikoaren kontua, Ekonomia eta Ogasun Departamentuaren eskura eta, bidezkoa bada, Kontuen Ganbararen eskura ere gera daitezten.

69. artikulua. Irakaskuntza

1. Nafarroako Gobernuak Nafarroako kultur ondorearen gaineko ezagutza txertatuko du derri-gorrezko hezkuntza sistema arautuaren maila desberdinetako curriculumetan.

2. Nafarroako Gobernuak kultur ondorearen kontserbazioan eta mantentzean espezializaturiko irakaskuntzen garapena bultzatuko du, eta lankidetzaren hitzarmenak izenpetu ahalko ditu entitate pribatuekin eta prestakuntzako ikastetxe espezializaturik.

3. Nafarroako Administrazio Publikoaren Institutua arduratuko da kultur ondorearen administrazioan edo zaintzan aritzen diren funtzionarioek prestakuntza berriazko egokia izan dezaten.

70. artikulua. Argitalpenak

Nafarroako Gobernuak administrazioak Nafarroako kultur ondorearen ikerketa eta zabalkundearako argitalpenak sustatuko ditu.

V. TITULUA

Foru Legea betearaztea eta zehapen araubidea

LEHEN KAPITULUA

Foru Lege hau betearazteko neurriak

71. artikulua. Kontserbazio beharra betetzea

1. Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen edo katalogaturiko ondasun higigarrien kontserbazio beharra betetzen ez bada, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak ondasun horien gaineko eskubide errealeen jabeai, edukizalei eta titularrei agindu ahalko die obrak bete edo ondasunak babestu, kontserbatu eta mantentzeko behar diren jarduketak egin ditzaten. Neurri horiek udalek ere hartu ahal izanen dituzte katalogaturiko ondasun higiezin kasuan. Administrazioak ezin izanen du obrak edo jarduketak betetzeko agindu, horien zenbatekoa, nahitaezko desjabetzeari buruzko legeriak ezartzen dituen irizpideak aplikatuz Nafarroako Gobernuak edo udalak finkatua, ondasunaren balioaren 100eko 50etik gorakoa bada.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen dituen jarduketak betetzen ez badituzte horretara beharturik daudenean, Nafarroako Gobernuak, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak eskatuta, edo, bidezkoa bada, tokian tokiko udalak hartu ahal dute bere gain horien exekuzio subsidiarioa, horretara beharturik daudenen kargura. Higiezinak arriskua hurbil badu, berriz, administrazio eskudunak ondasuna babesteko ezinbestekoak diren neurriak aurretik errekerimendurik egin beharrik gabe betearazi ahalko ditu.

3. Nafarroako Gobernuak, Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen kontserbazio lanak gauzatzeko, itzuli beharreko aurrerakin gisako laguntza bat eman ahalko du, zeina ondasun higiezin kasuan Jabetzaren Erregistroan inskribatuko baita.

4. Desjabetzearen ondorioetarako, gizartearen intereseko arrazoiak dira lege honek ezarritako beharkizunak –kontserbatu, zaindu, mantendu eta babestekoak– ez betetzea eta Foru Komunitatearen intereseko higiezin bat edukitzea arrisku edo aurri egoeran hurbil duela. Desjabetzeko eskumena foru administrazioarena eta udalena da, zein bere eskuduntzen esparruan.

72. artikulua. Eragindako kalteak konpontzea

Nafarroako Gobernuak Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetan edo katalogaturiko ondasun higigarrietan legez kanpo eragindako kalteak konpontzeko agindua emanen die horren erantzule diren pertsona edo erakundeei ondasuna konpondu, lehengoratu, berregin edo eraisteko aginduen bidez edo ondasun lehen zegoen bezala uzteko behar diren bidez, eta horrek ez du alde batera utziko dagokion zehapena ezarri ahal izatea. Aipatutako neurriak, katalogaturiko ondasun higiezinetan eragindako kalteen kasuan, udalek hartuko dituzte.

73. artikulua. Hertsatzeko isuna

1. Eskudun administrazioak, bere kabuz edo "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak eginiko salaketa baten kariaz, hertsatzeko isunak ezarri ahalko ditu lege honek agindutako beharkizunak eta legeak xedatzen duena betetzeko emandako administrazio ebazpenak betearazteko.

2. Hertsapen isunak ezartzeko beharrezkoa da aurretik idatzizko errekerimendua egitea; hartan adieraziko da beharkizuna betetzeko zein epe dagoen eta ezarri daitekeen isunaren zenbatekoa. Nolanahi ere, epea beharkizuna bete ahal izateko behar adinakoa izanen da eta isuna ez da 600 eurotik gorakoa izanen.

3. Behin hertsapen isuna ezarri hura eragin duen ez betetzeak iraunez gero, administrazioak behar beste aldiz ezarri ahalko du berriz beharkizuna betetzen ez den bitartean, baina epea ez da inola ere izanen lehendabiziko errekerimenduan finkaturikoa baino laburragoa.

4. Hertsapen isunek ez dute loturarik zehapen gisa ezar daitezkeenekin, eta batzuk eta besteak bateragarriak dira.

74. artikulua. Ikuskaritza

1. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak edozein unetan ikuskatu ditzake Nafarroako kultur ondarearen parte diren ondasunetan egindako lanak eta esku-hartzeak. Ondasun horien jabeek, edukitzaileek eta titularrek ez dute horietara sartzeko trabarik jarriko ikuskaritzarako beharrezkoa denean.

2. Kultur ondarearen gaineko kontrola eta ikuskaritza lana bere gain duten langileak agintedunak dira eta ahalmena dute ondasunak, liburuak, agiriak eta, oro har, haien zereginak betetzeko informazio gisa erabil daitekeen guztia aztertzeke.

II. KAPITULUA

Zehapen araubidea

75. artikulua. Arau-hausteen sailkapena

1. Lege honek ezarritako beharkizunak ez betetzea administrazio arau-haustea da, delitua ez bada. Lege honen kontrako arau-haustek arinak, larriak eta oso larriak izan daitezke.

2. Arau-hauste arinak.

a) Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunen erregistroari edo Nafarroako kultur ondarearen katalogoari horietan inskribaturiko ondasunetan eragina duten egintza juridiko zein teknikoaren eta leku aldaketan berri ez ematea.

b) Eskudun erakundeari ez jakinaraztea, 25. artikulua ezarritako moduan, interes nazionalako kultur ondasunen edo katalogaturiko ondasunen jabetzaren edo horien gaineko edozein eskubide errearen kostu bidezko esku-aldaketa.

c) Espezialistei katalogaturiko ondasunetara sartzeko trabarik ez jartzeko beharkizuna ez betetzea.

d) Nafarroako kultur ondarearen parte diren ondasunen existentziaz eta erabileraz erakunde eskudunei informazioa emateko beharkizuna ez betetzea eta administrazio eskudunen ikuskaritza eragozte.

e) Ondasuna kontserbatzeko lanak zehaztuko dituen programa bat "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak onetsi dezan ez aurkeztea.

f) Kultur ondarearen parte diren ondasunen merkataritza aritzen direnek ez betetzea 40.2 artikuluan ezarritako beharkizunak.

3. Hauek dira arau-hauste larriak:

a) Erakunde eskudunari ez jakinaraztea kultur ondarearen parte diren ondasunetan eragina duten enkanteak.

b) Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetara ikertzaileak eta bisitariak sartzen uzteko beharkizuna ez betetzea.

c) Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak edo katalogaturiko ondasunak babes- eta mantentzeko beharkizunak ez betetzea.

d) Eskualdaketan erregistro-liburua eramateko beharkizuna ez betetzea edo bertan agerrarazi beharreko datuak ez adieraztea edo zehaztasunez ez adieraztea.

e) Behar den baimena izan gabe sakabana- ztea Foru Komunitatearen intereseko kultur bilduren deklarazioa dutenak edo katalogaturikoak, eta Foru Komunitatearen intereseko ondasun higiezinari loturiko ondasun higigarriak haietatik bereiztea.

f) Aztarna arkeologikoak aurkituz gero, horien berri eman eta aurkitutako ondasunak entregatzeko beharkizunak ez betetzea.

g) Aztarna arkeologikoak aurkituz gero obrak eteteko beharkizuna ez betetzea, eta administrazio eskudunak obrak etetea erabakiz gero hala ez egitea ere.

h) Udalek obra lizentziak ematea eta kautelazko neurriak hartzea 33. artikuluan xedatutakoa urratuz.

4. Hauek dira arau-hauste oso larriak:

a) Foru Komunitatearen intereseko ondasun deklaraturiko higiezinak eraistea osorik zein zati batean.

b) Foru Komunitatearen intereseko ondasun higigarriak edo katalogaturiko ondasunak suntsitzea.

c) Udalek higiezinak tokiz mugitzeko lizentziak ematea, 36. artikuluan xedatutakoa urratuz.

5. Honako hauek arau-hauste arinak, larriak edo oso larriak dira kultur ondareari ekarri dioten edo ekar diezaiokeen kaltearen arabera:

a) »Esku-hartze arkeologikoak egitea behar den baimena izan gabe.

b) «b) Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetan eta babes arkeologikoko guneetan esku-hartzeak egitea hirigintzako lizentziarik gabe edo lizentziaren baldintzak bete gabe.

c) Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetan eta katalogaturiko ondasunetan eginitako jarduketak eta esku-hartzeak, dagokion agintedunak onetsiak ez badira.

d) Monumentu baten erabilera aldatzea baime-nik gabe, edo deklarazioarekin bateragarriak ez diren erabilerei eustea.

76. artikulua. Erantzukizuna

1. Lege honen kontrako arau-hausteen erantzule, zuzeneko erantzukizuna dutenez gain, honako hauek ere badira:

a) Sustatzaileak, obrak egiteagatik.

b) Obretako zuzendaria, obrak eteteko agintua ez betetzeagatik.

c) Zigor Kodeari jarraikiz, egile, konplize edo estalgile direnak, baimenik gabeko esku-hartze arkeologikoak egiteagatik.

2. Lege honen kontrako arau-hausteen erantzule dira, halaber, legeak ezartzen dituen behar-kizunak ez betetzeaz jakitun izan arren, horietatik onura lortzen dutenak.

77. artikulua. Arau-hausteen sailkapena

1. Kultur ondarearen arloko administrazio arau-hausteei, kultur ondareari eragindako kaltearen balorazio ekonomikoa egiterik dagoen kasuan, jaso dezaketan isuna kalte horien balioaren lau halakora bitartekoa izan da. Bestela honako zehapen hauek aplikatuko dira:

a) Arau-hauste arinetan, 6000 euroko isuna, gehienez ere.

b) Arau-hauste larrietan, 6000 eurotik 250.000 eurora bitarteko isuna.

c) Arau-hauste oso larrietan, 250.000 eurotik 1.000.000 eurora bitarteko isuna.

2. 1. idatz-zatiak finkaturiko zehapenen zenbatekoa honen arabera mailakatuko da:

a) Berrerortzea.

b) Kultur ondareari eginiko kaltea.

c) Legez kanpoko esku-hartze arkeologikoetan baliabide teknikoak erabili izana.

3. Nafarroako Gobernuak erregelamendu bidez gaurkotuko du 70 eta 74. artikuluetan finkatzen diren isunen zenbatekoa, kontsumoko prezioen indizearen gehikuntzarekin bat.

78. artikulua. Material eta lanabesen konfiskazioa

Zehapena ezartzeko eskumena duen organoak erabaki dezake, zehapen osagarri gisa, lege kanpoko jardueran erabilitako materialak eta lanabesak konfiskatzea.

79. artikulua. Organo eskudunak

1. Udalena da 75. artikuluko 2.b), 2.c), 3.b) eta 5.c) idatz-zatietan aipatzen den arau-hausteari zehapena ezartzeko eskumena, toki intereseko kultur ondasunen kasuan.

2. Toki entitateena da 75. artikuluko 2.d) eta 75. artikuluko 3.g) idatz-zatietan aipatzen diren arau-hausteei zehapena ezartzeko eskumena, entitate horien jarduketan inguruan eginak badira.

3. Udalena da 75. artikuluko 5.b) idatz-zatian aipatzen diren arau-hausteei direla-eta zehapen espedienteak ireki eta tramitatzeko eskumena. Kasu horietan, lege honek araututako zehapen araubidea hirigintzaren arloko araudiak ezarritako araubideari nagusitzen zaio.

4. 75.5.b) artikulua kontrako arau-hausteei direla-eta ezarri beharreko zehapenen eskumena honako hauena da:

a) Alkatearena, 6.000 euroko gehieneko zehapenak direnean, bost milatik berrogeita hamar mila biztanlera bitarteko udalen kasuan edo, gehienez 250.000 euroko zehapenak direnean, berrogeita hamar mila biztanletik gorako udalen kasuan.

b) Kultur kontseilariarena, 6.000 eurotik 250.000 eurora bitarteko zehapenak direnean, gehienez berrogeita hamar mila biztanleko udalen kasuan.

c) Nafarroako Gobernuarena, 250.000 eurotik gorako zehapenak direnean.

5. Kultur Departamentuak toki entitate eskudunari jakinarazten badio 75.5.b) artikuluan tipifikaturiko arau-hausteetako baten zantzuak daudela eta toki entitateak jakinarazten ez badio bi hilabete epean zehapen espediente ireki izana, Kultura Departamentuak zehapen espediente ireki, tramitatu eta ebatzi dezake.

6. 75. artikuluan tipifikaturiko arau-haustean, artikuluan honen 1, 2 eta 3. idatz-zatietan ageri direnez besteetan, Kultura Departamentuko zuzendari nagusiaren eskumena da zehapen espedienteak irekitzea, gaia dela-eta, eta zehapenak ezartzea, berriz, Kultura kontseilariarena da, gehienez 250.000 euroko zehapenak direnean, eta Nafarroako Gobernuarena 250.000 eurotik gorako zehapenak direnean.

80. artikulua. Arau-hausteen preskripzioa

Lege honek aipatzen dituen administrazioari arau-hausteei egin eta bost urtera preskribitzen dute, salbu eta oso larriak, hamar urtera preskribitzen baitute.

81. artikulua. Kautelazko neurriak

1. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetan edo katalogaturiko ondasunetan egiten ari den edozein obra edo jarduketan eten eginen du, kultur ondarearen gaineko legeriak ezartzen duena urratzen badu; eta obrak eteteko agindua emanen du, halaber, aztarna arkeologikoak aurkituz gero, sustatzaileak 52. artikuluan ezarritako beharkizuna ez badu bete.

2. 1. idatz-zatiak aipatzen dituen etenak udalek ere erabaki ahal dituzte udal lizentzia behar duten obra edo jarduketak direnean. Etenak Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasun batean eragiten badu, "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroari jakinarazi beharko zaio berrogeita zortzi orduko epean.

3. Arau-hauste larri edo oso larri bat egin delako zantzuak daudenean, zehapena ezartzeko eskumena duen erakundeak erabaki dezake, kautelazko neurri gisa, zehapen espedientearen instrukzioaren aurretik edo batera, jarduera horietan erabilitako materialak ibilgetu, prezintatu edo gordailuan hartzea.

4. "Vianako Printzea" Kultur Ondarearen Zentroak erabaki dezake kautelaz gordailuan hartzea kultur ondarearen parte diren ondasunak, horien salerosketan aritzen diren pertsonak dituztenak,

baldin eta horiek ezin badute frogatu legea betez erosi dituztela.

82. artikulua. Zehapenen publizitatea

Lege honi jarraikiz ezarritako zehapenak zehapen organoak publiko egin ahalko ditu Erregelamendu bidez ezarritako diren irizpideetan oinarriturik, administrazio bidean behin irmo bihurtu ondoren.

83. artikulua. Zehapen espedienteak ebazteko epea

Lege honek araututako zehapen espedienteak ebazteko epea urtebetekoa da.

Xedapen gehigarria

1. Nafarroan dauden eta kultur intereseko ondasun deklaraturik edo ondasun higigarrien inventario orokorrean sarturik dauden ondasunak, indardun araudiarekin bat, Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak eta katalogaturiko ondasunak izanen dira aurrerantzean, hurrenez hurren. Lege honek indarra hartzeko unean hirigintza planetako kultur ondarearen katalogoetan sarturik dauden ondasun higiezinak toki intereseko kultur ondasunak izanen dira aurrerantzean eta Nafarroako Kultur Ondarearen Katalogoan sartuko dira, salbu eta Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunak badira.

2. Nafarroako gazteluak Foru Komunitatearen intereseko ondasun direla deklaratzeko da.

Xedapen iragankorrak

Lehendabizikoa. Ondasunak kultur interesekoak direla deklaratzeko espedienteen tramitazioa eta ondorioak, lege honek indarra hartu aurretik irekitakoenak, Foru Komunitatearen intereseko kultur ondasunetarako lege honek berak ezarritakoak dira. Espedienteen tramitazioak araubide juridiko berriaren arabera jarraituko du.

Bigarrena. Nafarroako Gobernuak sei hilabete epean, gehienez, lege honen garapen eta aplikaziorako arauak emanen ditu. Bien bitartean, lege honek indarra hartu arte gaia arautzen zutenek izanen dute indarra, lege honen aurka jotzen ez duten alderdietan.

Hirugarrena. Nafarroako Gobernuak sei hilabete epean igorriko du Parlamentura herri kultura sustatu eta babesteko lege proiektu bat, ondare higiezinaren inguruan lege honetan ezarritakoa garatzeko.

Xedapen indargabetzailea

Foru Lege honen aurka doazen xedapen guztiak indarrik gabe gelditzen dira.

Azken xedapena

Lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

C saila:
PLANAK, KOMUNIKAZIOAK ETA PROGRAMAK

2001-2004 Etxebizitza Plana

LURRALDEAREN ANTOLAMENDU, ETXEBIZITZA ETA INGURUMEN BATZORDEAREN ONESPENA

Nafarroako Parlamentuko Lurraldearen Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumen Batzordeak, 2002ko ekainaren 26an egindako bilkuran, 2001-2004 Etxebizitza Plana onetsi zuen, eta honako erabaki proposamen hauek gehitu zizkion.

Socialistas del Parlamento de Navarra Parlamentuko Taldearen proposamenak.

1. Estatuaren, Foru Komunitatearen eta toki entitateen titularitateko lurzoruen inbentario bat egitea, berarekin babes ofizialeko etxebizitzetarako lurzoru publikoko banku bat eratu ahal izateko.

2. Gutxienez ere bi mila biztanle dituzten eta Iruñerrian dauden udaletara zabaltzea lurzoru publikoaren ondarea eratzeko betekizuna.

3. Nafarroako Foru Komunitateko departamentu ezberdinen arteko koordinazioa sustatzea, hirigintza garapena gure lurraldearen berezko beharrezan araberaren egin dadin.

4. Udalekin eta lurzoruaren jabeekin egin beharreko itunak arautzeko tresnak diseinatzea, ituna lurzoruaren eta hirigintzaren arloetan tresnarik onena izan dadin.

5. Nafarroako Gobernuak udalei aholku emateko bulego tekniko bat sortzea, etxebizitza babes-tuak eraikitzeke epeen azkartasuna erraztu eta lurzoru publikoaren gaitze, araubide, sailkapen eta abarri buruz aholkatzeko.

6. Behar diren arau-erreformak eginen dira udalek udal plangintzetan BOEak egiteko lurzoruaren erreserba ehuneko 50era arte igo dezaten.

7. Hirigintza planak onesteko epeak laburragoak izatea.

8. Etxebizitza hutsen multzoa dinamizatzeko neurriak hartzea, haiek ahal den gehiena okupatu daitezten lortzeko.

9. Alokairuak etxebizitzaren arloko beharrezan konpontzeko baliozko aukera gisa gizar-tean duen irudia hobetzea.

10. Toki entitateei parte harraraztea euren bizi-lagunen beharrezan asetzeraren bideraturiko alokairu-politikan.

11. Udalekin elkarlanean, etxebizitza hutsen errolda bat sortuko da.

12. Lankidetzaren Gizarte Ongizate Departamentuarekin: alokairua, gizarte-bazterketaren aurka borrokatzeko politikako elementua den aldetik.

13. Iraupen jakineko alokairu programak ezartzea.

14. Zaharberitze-ekintzek 10.000 etxebizitzatan eragitea lortzea.

15. Hirigintza-arloko berriztapen integraleko prozesuak sustatuko dira, etxebizitzak eta euren ingurunea ukituko dituzten eragiketen bitartez (eremu publikoak, ekipamenduak, eraikin erakusgarriak...).

16. Zaharberitzearen arloko aholkularitza eta informazioa indartzea.

17. Arkitektura oztopoak deuseztatzeke eta igogailuak jartzeko laguntzak areagotzea.

18. Landa-eremuetarako eta alde zaharrak zaharberitzeko berariazko programak ezartzea.

19. Promotore-zaharberitzearen berariazko figura bultzatu eta jarduketa horiek sustatzea.

20. Babes ofizialeko etxebizitzak eraiki nahi dituzten enprekin akordio eta hitzarmenak egitea eta lurzoru zuzenean esleitzea, egoerari aurre egiteko salbuespeneko neurri gisa.

21. Eskarrietan laguntzeko informazio programa berariazkoak garatzea, eskari modalitateen arabera (erosketa, alokairua, zaharberitzea).

22. Eraikuntza bioklimatikoari buruzko sentsibilizazio kanpaina informatiboak egitea eta hura bultzatzea.

23. Energiaren aurrezte, energia berriztagarrien erabilera eta material osasuntsuak sustatzea.

24. Herritarrari kalitatezko zerbitzua bermatzea; horretarako, herritarraren eta erakundearen artean etxebizitza-gaiei buruzko komunikazio- eta informazio-lotura zuzeneko eta berehalako bat sor dadila proposatzen da.

25. Udalei laguntza teknikoak ematea hirigintza-erlora antolamendu eta berriztatzearen ikuspegi bideraturiko gogoeta bati ekiteko.

26. Babesturiko etxebizitza orori loturiko bete-behar eta baldintzak aurretiaz kontrolatu eta ikuskatzea eta kontrolak hobetzea behar adinako neurrian aplikatzen ez diren arloetan.

27. Gizartean kontzientziario eta komunikazio kanpainak egitea, iruzurraren aurka borrokatzeko.

Nafarroako Ezker Batua-Izquierda Unida de Navarra Parlamentuko Taldearen proposamenak.

1. 9. idatz-zatian "CONTEXTO GENERAL Y PRINCIPIOS INSPIRADORES DEL PLAN".

"Demanda" azpi idatz-zatiko laugarren lerroak kentzea.

2. "LA POLÍTICA DE SUELO" 4. ardatzari. 4.1.10 zenbakiko neurri bat gehitzea ondoko testuarekin:

"Aprobar con urgencia y aplicar las normas legales que hagan posible la intervención urgente y eficaz del Gobierno de Navarra en materia de suelo, incluida la expropiación, a fin de promover las viviendas protegidas que resulten necesarias para atender la demanda existente."

Eusko Alkartasuna/Eusko Alderdi Jeltzalea-Partido Nacionalista Vasco Parlamentuko Taldeari atxikitako José María Aierdi Fernández de Barrena jaunak aurkeztutako proposamenak.

1. Une hauetan dauden etorkinei buruzko datuen azterlan bat eginen da, ondoko alderdiak berariaz aztertzeko: haien kopurua, familia-unitate mota eta Foru Komunitatean epe labur, ertain eta luzean egoteko duten asmoa.

2. Egungo arauak aldatuko dira babes ofizialeko etxebizitzaren kalifikazioari eusteko, behin haiek entregatu ondoren. Halaber, familia-unitatean gertatzen diren aldaketan arabera etxebizitzaz aldatu eta beste bat, handiagoa nahiz txikiagoa, eskuratzeko aukera ezarriko da.

3. Foru Komunitate osoan babestutako etxebizitza egiteko lurzorua banku bat eginen da, toki administrazioak eta Ingurumen, Lurraldearen

Antolamendu eta Etxebizitza Departamentua ados jarrita.

4. Babes ofizialeko etxebizitzari buruzko arauetan, haien tamaina ere kontuan hartuko da ohiko etxebizitza familia bakarrekoa den lekuetan. Haien tamaina aldatuko da kultura- eta arkitektura-ondare horri ere eusteko.

5. Baliabide ekonomiko nahikoak izan ez eta 65 urte baino gehiago dituzten pertsonentzako etxebizitza zaharberritzeko laguntzak handitzea; hartara, gaur egun laguntzak familia-dirusarrerak 2.4 milioi pezeta baino txikiagoak dituztenentzat % 40koak badira, gutxienez ere % 50ekoak izatea familia-dirusarrerak 1.2 milioi pezeta baino txikiagoak dituztenentzat. Izan ere, halako pertsona ugari dago landa eremuetan, nekazaritza-kotizazioaren ondoriozko pentsioak oso eskasak baitira. Betiere, laguntza hauek aurrekontuan dirurik egotearen pean egonen dira.

6. Promotoreak eta haren ezkontideak 65 urte baino gehiago baditu etxebizitza zaharberritzeko dirulaguntzak ehuneko 22tik ehuneko 40ra igotzeko irizpidea (jadanik dagoena) zabalitzea, eta eranstea ehuneko 18tik ehuneko 35era, ehuneko 14tik ehuneko 25era, ehuneko 9tik ehuneko 18ra edo ehuneko 7tik ehuneko 14ra igotzea, hurrenez hurren. Betiere, laguntza hauek aurrekontuan dirurik egotearen pean egonen dira.

7. Etxebizitzaren egitura-osaketa aldatu edo eraikina husten duten obrak zaharberritze moduan ez onartzei buruzko neurria malgutzea. Landa inguruneetako eraikin historiko askotan beharrezkoa da halako neurriek ekitea (kanpoko paretak gordetzen dira soilik). Aurrekoarekin zeri-kusirik ez duten forjatu horizontal edo bertikalez eginiko etxebizitza berriak eginda ere, interesgarria litzateke haiek ere egiazko zaharberritze proiektuz onartzea.

8. Nafarroako lurraldeko zaharberritze bulegoak zabalitzea, eta haien guztien eremua berrikus-tea, optimizazioaren bila.

9. Eraikinen ondare publikoa, Gobernuarena eta udalena (maisua-maistren antzinako eskolak, bidezainen etxeak...) egokitzei buruzko azterlan bat egitea, alokairuko etxebizitza babestuak egiteko.

10. Alokairuko etxebizitzetarako eta zaharberritutakoetarako BEZ murriztu bat ezartzea aztertuko da.

11. Behar diren baliabideak ezarriko dira etxebizitza babestuen erabilera zuzen kontrolatzeko.

Askotariko Parlamentuko Taldeko Milagros Rubio Salvatierra andrearen proposamenak.

1. 1. ardatzean, "PRODUCCIÓN DE VIVIENDA PROTEGIDA", 1.3 helburua gehitzea.

"1.3. Construcción de residencias para estudiantes."

2. 1. ardatzean, "PRODUCCIÓN DE VIVIENDA PROTEGIDA", estrategia berri bat eta 1.1.4.4 neurria gehitzea.

"1.1.4.4. Se creará una partida de ayudas de emergencia social, para garantizar el pago del alquiler para aquellas personas que realmente no dispongan de ingresos suficientes."

3. 1. ardatzean, "PRODUCCIÓN DE VIVIENDA PROTEGIDA", estrategia berri bat eta 1.1.5 neurria gehitzea.

"1.1.5. Construcción de residencias para estudiantes."

1.1.5.1. Tras una valoración previa de la demanda. se construirán una o varias residencias para estudiantes."

4. 2. ardatzean, "VIVIENDA PROTEGIDA EN ALQUILER", 2.1.1.3 idatz-zatiko hirugarren lerrokada aldatzen da. "Desarrollo de acciones directas desde la iniciativa pública"

Hirugarren lerrokada ondoko testuarekin zuzentzea: "Establecimiento de un convenio con las Entidades Locales de Navarra para la construcción de vivienda protegida en alquiler (con

opción a compra y sin ella), que prevea la intervención técnica y de gestión de VINSA."

5. 2. ardatzean, "PRODUCCIÓN DE VIVIENDA PROTEGIDA", neurri bat gehitzea 2.1.1.3 estrategian.

"Establecimiento de un convenio con las Entidades Locales de Navarra a fin de que éstas colaboren en la elaboración de un censo de viviendas vacías y en la promoción de la Bolsa de Viviendas de Alquiler creada recientemente por el Gobierno de Navarra."

6. 4. ardatzean, "LA POLÍTICA DE SUELO", 4.2 helburua aldatzen da. Hona:

"4.2. Crear una importante reserva pública de suelo para medio y largo plazo, utilizando la expropiación si se considera necesario."

7. 6. ardatzean, "FOMENTO DEL BIOCLIMATISMO", 6.4 helburua gehitzea da. Hona:

"6.4. Elaboración de una Ley Foral para el fomento del Bioclimatismo."

8. 6. ardatzean, "FOMENTO DEL BIOCLIMATISMO", 6.1.3 estrategia aldatzea. Hona:

"6.1.3. Recopilación, análisis y difusión de Directivas existentes y elaboración de una Ley Foral para el Fomento del Bioclimatismo."

Biltzarreko Erregelamenduko 112. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agintzen da.

Iruñean, 2002ko uztailaren 31n

Lehendakaria: José Luis Castejón Garrués

HARPIDETZAREN PREZIOA	IDAZLARITZA ETA ADMINISTRAZIOA
ALDIZKARI OFIZIALA ETA BILKURA EGUNKARIA	NAFARROAKO PARLAMENTUA
Urte bat 39,07 euro	«Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala»
Aldizkari Ofizialaren aleko prezioa 0,96 »	Arrieta 12, 3
Bilkura Egunkariaren aleko prezioa 1,14 »	31002 IRUÑA